

fdl.

het financieele dagblad

STANDVASTIG

Bondskanselier Merkel laat zich niet kisten door terreuracties → **Pagina 4**

STRESSTEST
Duitse banken staan er niet per se beter voor dan Italiaanse

→ **Pagina 12**

Dit weekend in **Zomer**

Mensen roepen geregeld: "Wauw, kanariepiet"
Zakenauto

Mode-algoritme uit Den Bosch zoekt deal in Silicon Valley
Omslagverhaal

Filosoof Luc Ferry over de Derde Industriële Revolutie
Interview

ENERGIE

Shell snakt naar hogere olieprijs

Huidig niveau is voor olie- en gasconcern te laag om op termijn te overleven

Bert van Dijk
Amsterdam

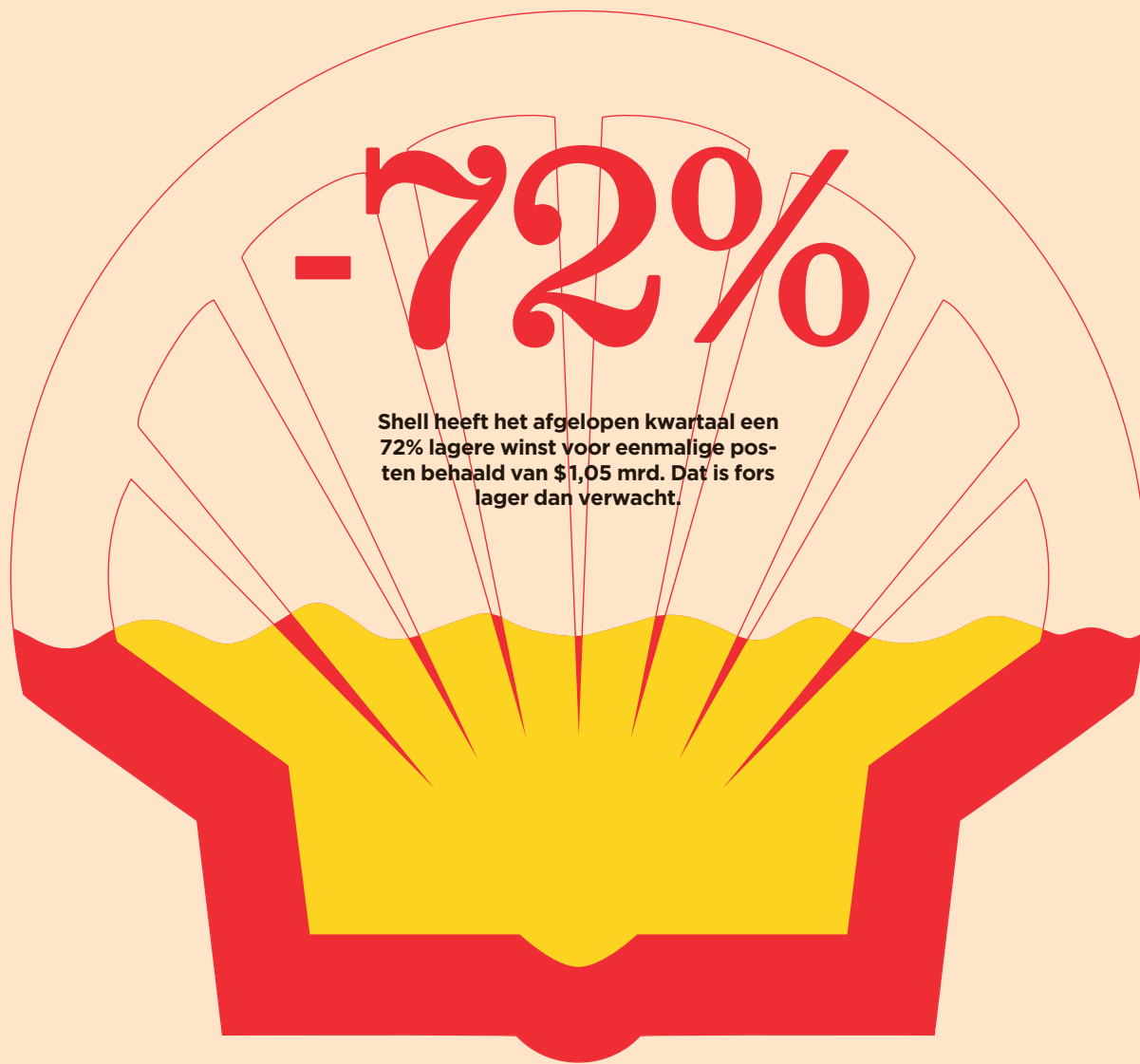
Shell slaagt er maar niet in om het nadelige effect van de lage olieprijs goed op te vangen. Hoewel het olie- en gasconcern flink in de kosten snijdt, moest het donderdag opnieuw een enorme winstval rapporteren: 72% in het tweede kwartaal.

Daarmee wordt op pijnlijke wijze duidelijk dat een gezonde toekomst van Shell vooral afhankelijk is van een variabele waarover het geen controle heeft. De balans van het bedrijf is nu nog sterk genoeg, maar blijft de olieprijs de komende jaren op het huidige niveau dan koerst Shell regelrecht af op een zware financiële storm.

Dit jaar is een jaar van 'grote uitdagingen' en '2016 is een transitiejaar', zegt Ben van Beurden, bestuursvoorzitter van Shell, daarmee implicerend dat de huidige teleurstellende resultaten tijdelijk van aard zullen zijn. Shell zit volgens hem in een overgang, omdat het de miljardenovername van BG Group moet verwerken en het bedrijf grote kostenbesparingsprogramma's aan het doorvoeren is.

Shell wordt daardoor een slanker en eenvoudiger bedrijf, dat beter opgewassen moet zijn tegen lage olieprijs. Maar de olieprijs is nu zo ver gezakt dat Shell ook met deze aanpak in de problemen komt. Van Beurden is er echter van overtuigd dat de prijs tegen 2020 weer minimaal \$ 60 per vat zal bedragen. Die prijsstijging van 36% ten opzichte van het huidige niveau is volgens hem een conservatieve schatting. De vraag is echter hoe reëel die schatting is.

De wereld stapt onder invloed van nationale en internationale klimaatmaatregelen langzaam maar gestaag af van fos-

siele brandstoffen. Shell gelooft zelf ook dat het gebruik van hernieuwbare energie zal toenemen, maar denkt dat er nog decennia lang een grote vraag zal blijven naar olie en gas. De huidige lage olieprijs is volgens het bedrijf vooral een gevolg van een fundamentele beleidswijziging van oliekartel Opec om olie te blijven oppompen om zo de Amerikaanse schalieolie-revolutie te stoppen, en geen weerspiegeling van een wereld die steeds meer richting duurzame energie beweegt.

De huidige olieprijs van ongeveer \$ 43 per vat Brent is te weinig voor Shell om op termijn van te overleven. Shell reageert door te snijden in kosten, investeringen te beperken en onderdelen te verkopen. Samen met BG Group heeft het bedrijf nu al voor miljarden bespaard. Het gecombineerde bedrijf heeft net zo veel operationele kosten als Shell alleen had vóór de overname.

Het is echter niet voldoende om de ingezette dalende trend in de resultaten te stoppen. Shell kan dit nog opvangen door naar de kapitaalmarkt te gaan en geld op te halen om dividend te betalen en te investeren, maar daar zit een grens aan. Loopt de schuld te veel op, dan zullen kredietbeoordelaars de waardering van Shell verder verlagen, waardoor de schuldenlast alleen maar problematischer wordt en een dividendverlaging dreigt. Dat zou tot een grote vertrouwenscrisis bij beleggers leiden en dat wil Shell koste wat kost voorkomen.

ILLUSTRATIE: FD STUDIO

Achtergrond
→ **Pagina 2 en 3**

Bartjens
→ **Pagina 11**

Markten

AEX 447,82 -1,14%	Dow Jones 18.456,35 -0,09%
€/\$ NY 1,1090 +0,0099	% Staatsl. 10jr 0,0350 -0,0420
◆ Brent dated 42,70 -0,77	

Mineur Beurzen sluiten negatief.

Beursverslagen en achtergronden
→ **Pagina 17-19**

Nederland €2,50
België en Luxemburg €3,00

81715537000011

Nieuwsoverzicht

KERNCENTRALES
Het bestuur van het Franse energiebedrijf EDF heeft ingestemd met de bouw van twee kerncentrales in het Engelse Hinkley Point. De deal is omstreden in Frankrijk. **Pagina 4**

HOMBURG
De strijd om de resten van de voormalige vastgoedinvesteerder Homburg mondt uit in een moddergevecht tussen gedupeerde beleggers en de vennootschap Geneva. **Pagina 17**

VASTGOED
De investeringen in Europees vastgoed zijn in het eerste halfjaar met 35% gekelderde, vooral door toegenomen politieke en economische risico's. **Pagina 17**

Laszlo Bock FOTO: BLB

HR-BAAS GOOGLE
Laszlo Bock, die bij Google aan de basis stond van de fameuze arbeidscultuur, stapt op als personeelschef. **Pagina 10**

EURONEXT
Beursbedrijf Euronext heeft het beste kwartaal

sinds de beursintroductie van 2014 achter de rug. De winst steeg met 72%. **Pagina 11**

MCGREGOR
Voor een groot deel van het winkelpersoneel is geen plaats na een doorstart van modeketen McGregor. **Pagina 11**

SPECSAVERS
De malaise in de detailhandel lijkt aan brillenketen Specsavers voorbij te gaan. De Nederlandse tak van de prijsvechter heeft een recordjaar achter de rug. **Pagina 11**

CIJFERS TENNET
Netbeheerder Tennet heeft de omzet in het eerste halfjaar met bijna 11% opgevoerd. **Pagina 15**

ADVERTENTIE

Verbeter uw winstmarge met slimme internationale betalingen.

Ondernemers betalen vaak te veel voor valutatransacties. Dat kan beter, sneller en veel goedkoper. Mail of bel ons vandaag nog. Wij berekenen dan direct hoeveel wij u kunnen besparen, zodat uw winstmarge verbetert.

NEDERLANDSCHE BETAAL & WISSELMAATSCHAPPIJ *De valuta experts*

info@nbwm.nl | Telefoon 020 578 2431 | www.nbwm.nl